NORAKSTS
Lieta Nr. A 42884209
A 3476-10/21

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2010.gada 6.oktobrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Petrovska,

piedaloties pieteicējas akciju sabiedrības „Latvijas valsts meži" pilnvarotajiem pārstāvjiem *V.K.* un *S.K.*,
atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts meža dienesta pilnvarotajai pārstāvei *L.S.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz akciju sabiedrības „Latvijas valsts meži" pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, uzliekot par pienākumu izsniegt ciršanas apliecinājumu koku ciršanai kailcirtē.

Aprakstošā daļa

[1] Administratīvajā rajona tiesā 2009.gada 5.augustā pieņemts akciju sabiedrības „Latvijas valsts meži" (turpmāk – pieteicēja) pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, uzliekot par pienākumu Valsts meža dienestam (turpmāk – atbildētājs vai VMD) izsniegt pieteicējai ciršanas apliecinājumu koku ciršanai kailcirtē, un ierosināta administratīvā lieta.

[2] No lietas materiāliem secināms, ka 2009.gada 22.decembrī Ziemeļaustrumu virsmežniecības Alūksnes mežniecībā saņemts pieteicējas iesniegums Nr.190115 (turpmāk – Iesniegums) apliecinājuma saņemšanai koku ciršanai kailcirtē 1.5 ha plātībā valsts mežu 248.kvartāla 3.nogabalā, kadastra Nr.*/kadastra numurs/,* Jaunannas pagastā, Alūksnes rajonā.

Ar Ziemeļaustrumu virsmežniecības Alūksnes mežniecības mežziņa 2009.gada 16.janvāra lēmumu Nr.3-13/14 nolemts atteikt izsniegt pieteicējai apliecinājumu koku ciršanai saskaņā ar Iesniegumu.

Par šo lēmumu pieteicēja iesniedza sūdzību Ziemeļaustrumu virsmežniecībā un Ziemeļaustrumu virsmežniecības virsmežzinis ar 2009.gada 5.martā lēmumu Nr.1-19/209 atstāja negrozītu apstrīdēto lēmumu.

Pieteicēja Ziemeļaustrumu virsmežniecības virsmežziņa 2009.gada 5.marta lēmumu Nr.1-19/209 apstrīdēja atbildētājam, kurš ar 2009.gada 29.aprīļa lēmumu Nr.1-19/Ajm-29 (turpmāk – Lēmums) atstāja negrozītu Ziemeļaustrumu virsmežniecības virsmežziņa 2009.gada 5.marta lēmumu Nr.1-19/209.

[3] Uzskatot Lēmumu par nepamatotu, pieteicēja iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā un norāda šādus apstākļus.

[3.1] Saimnieciskās darbības veikšanu dabas lieguma „Jaunanna" teritorijā regulē Ministru kabineta 2002.gada 28.maija noteikumi Nr.200 „Dabas lieguma „Jaunanna" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumu" (turpmāk – Noteikumi Nr.200), kas satur speciālās tiesības normas.

Noteikumu Nr.200 2.punkts nosaka, ka dabas lieguma teritorijā ir spēkā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārīgie aizsardzības noteikumi, ja šajos noteikumos nav noteikts citādi. Tādējādi, atsaucoties uz to, ka speciālajā normā nav ietverts regulējums attiecībā uz koku

ciršanu kailcirtē, atbildētājs piemērojis Ministru kabineta 2003.gada 11.jūlija noteikumu Nr.415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.415) 16.9.punktu.

Pieteicēja uzskata, ka atbildētājs nepamatoti plaši interpretē Noteikumu Nr.415 normas.

[3.2] Pieteicēja norāda, ka Noteikumu Nr.200 5.punktā uzskaitītas dabas liegumā teritorijā veicamās darbības, tajā skaitā 5.7.punktā norādīts ierobežojums attiecībā uz augošo koku ciršanu, kas izriet tikai no attiecīgās audzes vecuma kritērijiem. Savukārt speciāls regulējums, ņemot vērā attiecīgās zonas īpatnības, ietverts Noteikumu Nr.200 6.-13.punktā.

Pieteicēja uzskata, ka Noteikumu Nr.200 5.-13.punkts nosaka darbības ierobežojumus saimnieciskajai darbībai kopumā un katrā dabas lieguma zonā. Šis uzskaitījums ir paredzēts attiecīgajai aizsargājamajai teritorijai atbilstoši tās izveidošanas mērķim un nozīmei. Savukārt atbildētājs, piemērojot Noteikumu Nr.415 16.9.punktu, sašaurina Noteikumu Nr.200 darbību.

Vienlaikus pieteicēja uzsver, ka Noteikumu Nr.415 2.punkts nosaka, ka noteikumi attiecas uz tām aizsargājamām teritorijām, kurām nav individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu. Minētās tiesību normas redakcija tika apstiprināta 2005.gada 8.novembrī, lai turpmāk īpaši aizsargājamo teritoriju individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi būtu tieši individuāli un rīcība minētājās teritorijās nebūtu atkarīga no vispārējiem aizsardzības izmantošanas noteikumiem. Proti, teikums „Noteikumus piemēro tiktāl, ciktāl tie nav pretrunā ar aizsargājamo teritoriju individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem" tika aizstāts ar teikumu „Noteikumi attiecas uz tām aizsargājamām teritorijām, kurām nav individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu". Tādējādi ir skaidri pausta likumdevēja griba, ka īpaši aizsargājamajām teritorijām, kurām apstiprina individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus, nav jāpiemēro vēl papildus vispārējie noteikumi.

[3.3] Atbildētājs, piemērojot Noteikumu Nr.415 16.9.punktu, nav ievērojis tiesību normu hierarhiju, jo tādējādi vispārējā tiesību norma ierobežo speciālo tiesību normu. Šāda pieeja ir pretrunā ar likuma „Par likumu un citu Saeimas**,** Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas**,** publicēšanas**,** spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību" 8.panta trešo daļu.

Atbildētājs, atsaucoties uz Administratīvā procesa likuma 15.pantu, nepamatoti piemērojis vispārējo normu, jeb Noteikumu Nr.415 16.9.punktu.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 15.panta devītās daļas noteikumiem, ja konstatē pretrunu starp vienāda juridiskā spēka jaunāku vispārējo un vecāku speciālo tiesību normu, vecāko speciālo tiesību normu piemēro tiktāl, ciktāl tās mērķis nav pretrunā ar jaunākās vispārējās tiesību normas (normatīvā akta) mērķi.

Tādējādi, pamatojot Lēmumu ar Noteikumu Nr.415 16.9.punktu, kas ir vispārējā jaunākā tiesību norma, atbildētājs degradē Noteikumu Nr.200 mērķi un nozīmi, kādu paudis likumdevējs.

[3.4] Noteikumu Nr.415 32.punkts nosaka, ka tām aizsargājamām teritorijām, kuru individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi stājušies spēkā līdz 2005.gada 10.novembrim, noteikumus piemēro tiktāl, ciktāl tie nav pretrunā ar aizsargājamo teritoriju individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem.

Pieteicēja uzskata, ka Noteikumu Nr.415 16.9.punts ir pretrunā ar Noteikumiem Nr.200. Līdz ar to Noteikumu Nr.415. 16.9.punts konkrētajā gadījumā nav piemērojams.

[3.5] Nav pamatots Lēmumā norādītais arguments, ka Noteikumu Nr.200 5.7.punkta mērķis ir aizliegt bioloģiski vecu koku ciršanu visā aizsargājamā teritorijā, veicot atļautu saimniecisko darbību, piemēram, kopšanas cirti vai sanitāro cirti audzēs, kur sastopami bioloģiski veci koki.

Pieteicēja paskaidro, ka konkrētajā gadījumā nav izprotams par kādu atļautu saimniecisko darbību ir runa, jo praksē ir pierādījies, ka minētā dabas lieguma teritorijā atbildētājs neatļauj arī kopšanas ciršu veikšanu.

[3.6] Pieteicēja nepiekrīt atbildētāja apgalvojumam, ka likumdevējs ir vēlējies bez vispārējiem aizliegumiem, kas noteikti Noteikumos Nr.415, speciālajos noteikumos noteikt papildus ierobežojumus, bet nevis atcelt vispārējos ierobežojumus, jo tā nevar tikt nodrošināts pietekams aizsardzības režīms attiecīgajā īpaši aizsargājamā dabas teritorijā.

Pieteicēja uzskata, ka minētais apgalvojums ir atbildētāja pieņēmums, kas nav pamatots ar normatīvajiem aktiem.

[3.7] Atbildētājs, pieņemot Lēmumu, nav ievērojis Administratīvā procesa likuma 67.panta prasības. Lēmumā nav izvērtēti lietderības apsvērumi, īpaši ņemot vērā apstākli, ka ciršanas apliecinājums pieprasīts platībām, kuras atrodas dabas lieguma „Jaunanna" ainavu aizsardzības zonā un, ka galvenās cirtes veikšana nav pretrunā ar Noteikumu Nr.200 12.punktā noteikto Ainavu aizsardzības zonas izveidošanas mērķi.

Pieteicēja piekrīt, ka vides saudzēšanas intereses ir būtisks jautājums visai sabiedrībai un valstij kopumā. Tomēr pieteicēja uzskata, ka galvenās cirtes veikšana Dabas lieguma „Jaunanna" ainavu aizsardzības zonā nenonāk pretrunā ar šīm interesēm.

Noteikumu Nr.200 12.punkts nosaka, ka ainavu aizsardzības zona izveidota, lai nodrošinātu nozīmīgu ainavu un biotopu saglabāšanu, nodrošinātu iedzīvotājus ar rekreācijas iespējām un radītu priekšnoteikumus zinātniskajiem pētījumiem par rekreācijas un tūrisma ietekmi uz vidi un biotehnisko pasākumu lietderību.

Lēmumā atbildētājs nav sniedzis izvērtējumu un analīzi, kas ļautu secināt, ka galvenās cirtes veikšana ainavu aizsardzības zonā radītu draudus tās izveidošanas mērķa nodrošināšanai.

Noteikumu Nr.200 13.punkts kā speciālā norma nosaka darbības veidus, kas aizliegti šajā zonā, proti: aramzemes ierīkošana palieņu pļavās; meža pļavu un lauču apmežošana; sūnu un ķērpju iegūšana; mežsaimnieciskā darbība no 1.aprīļa līdz 31.jūlijam, izņemot meža ugunsdrošības pasākumus; iežogotu savvaļas dzīvnieku brīvdabas audzētavu ierīkošana.

Šis uzskaitījums ļauj secināt, ka līdzīgi kā aizsargājamo ainavu apvidiem, ainavu aizsardzības zonas dabas lieguma „Jaunanna" loma ir aizsargāt un saglabāt Latvijas raksturīgo kultūrvidi un ainavu tās daudzveidībā, kā arī nodrošināt sabiedrības atpūtai un tūrismam piemērotas, estētiskas un labvēlīgas vides saglabāšanu un dabu saudzējošu saimniekošanas metožu pielietošanu.

[3.8] Atbildētājs Lēmumā nav vērtējis likumu „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām", uz kura pamata izdoti Noteikumi Nr.415.

Likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 10.pants nosaka, ka aizsargājamā teritorijā, kurai ir dažādi mērķi un funkcijas, var ietilpināt citas kategorijas aizsargājamās teritorijas.

Tādējādi konkrētajā gadījumā ainavu aizsardzības zona dabas liegumā ir vērtējama kā no dabas lieguma atšķirīgas kategorijas aizsargājamā teritorija – aizsargājamais ainavu apvidus, saimniecisko darbību kurā regulē Noteikumu Nr.415 7.sadaļa.

Noteikumu Nr.415 20.1.punkts nosaka, ka aizsargājamo ainavu teritorijā aizliegts veikt jebkādas darbības, kas būtiski pārveido raksturīgo ainavu.

Pieteicēja uzsver, ka minētā norma neparedz aizliegumu veikt galveno cirti. Turklāt praksē un citos normatīvajos aktos ir pierādījies, ka aizsargājamo dabas teritoriju ainavu aizsardzības zonās galvenās cirtes veikšana ir atļauta, piemēram, aizsargājamo ainavu apvidus „Ziemeļgauja" teritorijā.

Likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 10.panta īstenošanu apliecina ne tikai apskatāmais gadījums, kad dabas lieguma teritorijā ietilpst aizsargājamo ainavu apvidus, bet arī citi gadījumi, piemēram, jau pieminētajā Aizsargājamo ainavu apvidus „Ziemeļgauja" teritorijā ir ietilpināta dabas lieguma teritorija – dabas lieguma zona.

[3.9] Pieteicēja uzskata, ka galvenā cirte atbilstoši Iesniegumā norādītajam ļauj pilnībā nodrošināt Noteikumu Nr.200 12.punktā noteikto kritēriju realizāciju.

Meža likuma 1.panta 3.punkts nosaka, ka galvenā cirte ir cirtes veids koksnes galvenās ražas ievākšanai, ko veic vienā paņēmienā vai vairākos paņēmienos. Galveno cirti var veikt divos veidos – kailcirtes un izlases cirtes veidā.

Pieteicēja norāda, ka galvenā cirte ir cirtes veids koksnes galvenās ražas ievākšanai, ko veic vienā paņēmienā vai vairākos paņēmienos. Galveno cirti var veikt divos veidos – kailcirtes un izlases cirtes veidā. Pietecēja uzskata, ka šo cirtes veidu ir iespējams realizēt, nodrošinot ainavu aizsardzības zonas izveidošanas mērķus: 1) ainavu un biotopu saglabāšana; 2) iedzīvotāju

nodrošināšana ar rekreācijas iespējām; 3) priekšnoteikumu radīšana zinātniskajiem pētījumiem par rekreācijas un tūrisma ietekmi uz vidi un biotehnisko pasākumu lietderību.

Biotops saskaņā ar Sugu un biotopu aizsardzības likuma 1.panta 1.punktu ir dabiskas vai daļēji dabiskas izcelsmes sauszemes vai ūdens teritorijas, ko raksturo noteiktas ģeogrāfiskas, abiotiskas un biotiskas pazīmes.

To saglabāšanu visās meža platībās, ne tikai dabas liegumos, nodrošina attiecīga mikrolieguma nodibināšana. Pieteicēja nodrošina biotopu saudzēšanu visās meža platībās neatkarīgi no tā, vai tās ir uzskatāmas par aizsargājamām. Tā ir normāla ikdienas prakse pieteicējas darbībā. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka šis kritērijs nav ievērots.

Galvenās cirtes veikšana nav pretrunā ar iedzīvotāju nodrošināšanu ar rekreācijas iespējām, jo galvenās cirtes veikšanai var būt dažādi paņēmieni.

Atbildētājs Lēmumā nav pierādījis, ka galvenās cirtes veikšana dabas lieguma „Jaunanna" ainavu aizsardzības zonā radītu šķēršļus zinātniskajiem pētījumiem par rekreācijas un tūrisma ietekmi uz vidi un biotehnisko pasākumu lietderību.

[4] Administratīvajā rajona tiesā 2009.gada 18.augustā saņemtajos rakstveida paskaidrojumos atbildētājs pieteikumu uzskata par nepamatotu Lēmumā minēto apsvērumu dēļ. Papildus atbildētājs norāda, ka pieņemot Lēmumu, pamatoti vadījies no Noteikumu Nr.415 normām, jo tādējādi tiek nodrošināta konkrētā dabas lieguma aizsardzība, kas atbilst sabiedrības interesēm.

Nav pamatots pieteicējas apgalvojums, ka atbildētājs degradē Noteikumu Nr.200 mērķi un nozīmi.

Atbildētājs nepiekrīt pieteicējas apgalvojumiem, ka Lēmumā nav izdarīti lietderības apsvērumi, kā arī nav sniegts izvērtējums un analīze, kas ļautu secināt, ka galvenās cirtes veikšana ainavu aizsardzības zonā radītu draudus tās izveidošanas mērķa nodrošināšanai.

Atbildētājs norāda, ka piemērotās tiesību normas satur ļoti konkrētus kritērijus, respektīvi, Noteikumu Nr.415 16.9.punktā noteikts, ka dabas lieguma teritorijā aizliegts cirst kokus galvenajā cirtē un rekonstruktīvajā cirtē. Līdz ar to iestādei ir jāpieņem attiecīgs administratīvais akts, ja izpildās tiesību normā ietvertie priekšnoteikumi.

Turklāt atbildētājs ir izvērtējis tiesiskās intereses un Lēmumā izskaidrojis, kāpēc par prioritārām uzskata sabiedrības intereses vides aizsardzībā, nevis īpašnieka saimnieciskās intereses.

Atbildētājs uzskata, ka tiesību normas nepieļauj galvenās cirtes, tajā skaitā, kailcirtes, veikšanu dabas lieguma „Jaunanna" teritorijā, jo tas neatbilst vides aizsardzības interesēm.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pilnvarotie pārstāvji pieteikumu uzturēja pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem.

Tiesas sēdē atbildētāja pilnvarotā pārstāve pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādītajiem apsvērumiem.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus un izvērtējot tos kopsakarā ar lietas apstākļiem, secina, ka pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu ir noraidāms turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[7] Tiesa konstatē turpmāk minētos lietas apstākļus.

[7.1] 2009.gada 22.decembrī pieteicēja vērsās Ziemeļaustrumu virsmežniecībās Alūksnes mežniecībā ar Iesniegumu apliecinājuma saņemšanai koku ciršanai kailcirtē 1.5 ha plātībā valsts mežu 248.kvartāla 3.nogabalā, kadastra Nr.*/kadastra numurs/,* Jaunannas pagastā, Alūksnes rajonā. *(lietas 10.-11.lapa)*

[7.2] 2009.gada 16.janvārī Ziemeļaustrumu virsmežniecības Alūksnes mežniecības mežzinis pieņēma lēmumu Nr.3-13/14, ar kuru nolemts atteikt izsniegt pieteicējai apliecinājumu koku ciršanai saskaņā ar Iesniegumu. *(lietas 12.lapa)*

[7.3] 2009.gada 18.februarī pieteicēja apstrīdēja Alūksnes mežniecības mežziņa lēmumu Nr.3-13/14. *(lietas 13.-14.lapa)*

[7.4] 2009.gada 5.martā Ziemeļaustrumu virsmežniecības virsmežzinis pieņēma lēmumu Nr.1-19/209, ar kuru atstāja negrozītu Alūksnes mežniecības mežziņa lēmumu Nr.3-13/14. *(lietas 15.-17.lapa)*

[7.5] 2009.gada 25.martā pieteicēja apstrīdēja Ziemeļaustrumu virsmežniecības virsmežziņa 2009.gada 5.marta lēmumu Nr.1-19/209. *(lietas 19.-21.lapa)*

[7.6] 2009.gada 29.aprīļa atbildētāja Lēmums, ar kuru atstāts negrozīts Ziemeļaustrumu virsmežniecības virsmežziņa 2009.gada 5.marta lēmumu Nr.1-19/209. *(lietas 22.-23.lapa)*

[8] Kā atzīts Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Senāts) praksē, izskatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, nelabvēlīgais administratīvais akts, ar kuru iestāde atteikusi apmierināt pieteicēja prasījumu, ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, tas ir, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bet šī nelabvēlīgā administratīvā akta atcelšana nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets. Šāda nostādne izriet no apstākļa, ka atteikuma izdot labvēlīgu aktu, kas ir negatīvs administratīvais akts, atcelšana nedod pieteicējam labumu, kuru viņš vēlas iegūt (*sk. Senāta 2007.gada 4.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-14/2007 17.punktu*).

Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies (*sk. Senāta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punktu*), proti, jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Pamats izdot personai labvēlīgu administratīvo aktu ir tad, ja pastāv visi tā izdošanas priekšnoteikumi (*sk. Senāta 2007.gada 14.marta sprieduma lietā Nr.SKA-84/2007 9.1.punktu*).

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā tiesai nav pienākuma vērtē Lēmuma kā atteikuma izdošanas tiesiskumu, bet ir jāpārbauda, vai pastāv priekšnosacījumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai.

[9] Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par lietas faktiskajiem apstākļiem ([7]). Lietā ir strīds par to, vai atbildētājs pamatoti atteicis izsniegt pieteicējai apliecinājumu koku ciršanai dabas lieguma „Jaunannas" ainavu aizsardzības zonā.

Izskatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesa ņem vērā lietas izskatīšanas brīdī spēkā esošo tiesisko regulējumu, jo, ja tiesa izlemj par administratīvā akta izdošanu, šim administratīvajam aktam jāatbilst sprieduma taisīšanas brīdī spēkā esošajām tiesību normām, tas ir, tam jābūt tiesiskam (*skat. arī Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 19.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-406/2007 14.punktu*).

Tādējādi tiesai jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi, proti, vai pieteicējai ir izsniedzams Iesniegumā pieprasītais apliecinājums koku ciršanai dabas lieguma „Jaunannas" ainavu aizsardzības zonā.

[10] Tiesa konstatē, ka attiecībā uz dabas lieguma zonām šobrīd ir spēkā Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumu Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.264) normas.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.264 2.punktu noteikumi attiecas uz Saeimas un Ministru kabineta izveidotām aizsargājamām teritorijām, kurām nav individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu.

Dabas lieguma „Jaunanna" individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību, kā arī tā funkcionālo zonējumu, lai nodrošinātu Pededzes upes palieņu saglabāšanu un ar tām saistīto sugu un biotopu daudzveidības aizsardzību, nosaka Noteikumi Nr.200.

Noteikumu Nr.200 2.punkts nosaka, ka dabas lieguma teritorijā ir spēkā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārīgie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, ja šajos noteikumos nav noteikts citādi.

No minētajām tiesību normām secināms, ka uz dabas liegumu „Jaunanna" vispārīgi ir piemērojami Noteikumi Nr.264, ja vien Noteikumos Nr.200 nav noteikts citādi.

[11] Saskaņā ar Noteikumu Nr.200 3.punktu dabas liegumā ir noteiktas šādas funkcionālās zonas: stingrā režīma zona, regulējamā režīma zona un ainavu aizsardzības zona.

Savukārt Noteikumu Nr.200 5.7.punkts nosaka, ka dabas lieguma „Jaunanna" teritorijā aizliegts cirst šādus augošus kokus, izņemot bīstamo koku ciršanu un novākšanu: priedes, kas vecākas par 140 gadiem; egles, kas vecākas par 120 gadiem; bērzus, kas vecāki par 100 gadiem; ošus, kas vecāki par 85 gadiem; apses un melnalkšņus, kas vecāki par 80 gadiem; ozolus.

No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka savā Iesniegumā pieteicējs ir lūdzis izsniegt ciršanas apliecinājumu galvenajai cirtei koku ciršanai kailcirtē 1,5 ha platībā 248.kvartāla 3.nogabalā (kadastra Nr.*/kadastra numurs/*).

Atbilstoši Noteikumu Nr.200 2.pielikuma 3.punktam mežaudzes 248.kvartāls atrodas dabas lieguma „Jaunanna" ainavu aizsardzības zonā.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.200 12.punktu ainavu aizsardzības zona ir izveidota, lai nodrošinātu nozīmīgu ainavu un biotopu saglabāšanu, nodrošinātu iedzīvotājus ar rekreācijas iespējām un radītu priekšnoteikumus zinātniskajiem pētījumiem par rekreācijas un tūrisma ietekmi uz vidi un biotehnisko pasākumu lietderību.

Savukārt šo noteikumu 13.punkts nosaka, ka ainavu aizsardzības zonā aizliegtas šādas darbības: aramzemes ierīkošana palieņu pļavās; meža pļavu un lauču apmežošana; sūnu un ķērpju iegūšana; mežsaimnieciskā darbība no 1.aprīļa līdz 31.jūlijam, izņemot meža ugunsdrošības pasākumus; iežogotu savvaļas dzīvnieku brīvdabas audzētavu ierīkošana.

Tādējādi likumdevējs attiecībā uz dabas liegumu „Jaunanna" noteicis koku ciršanas ierobežojumus atkarībā no koku šķirnes un to vecuma.

Tomēr vienlaikus tiesa atzīst, ka Noteikumos Nr.200 nav ietverts regulējums attiecībā uz koku ciršanu galvenajā cirtē kailcirtē. Tādējādi par minēto darbību veikšanu arī attiecībā uz konkrētā dabas lieguma teritoriju ir piemērojams vispārējais regulējums, kas šobrīd ir Noteikumi Nr.264.

[12] Saskaņā ar Noteikumu Nr.264 16.19.punktu dabas lieguma teritorijā aizliegts cirst kokus, kuru caurmērs 1,3 metru augstumā virs koku sakņu kakla pārsniedz 60 centimetrus, izņemot bīstamos kokus (..).

Savukārt Noteikumu Nr.264 18.punkts citastarpā nosaka, ka dabas liegumu meža zemēs aizliegts cirst kokus galvenajā cirtē un rekonstruktīvajā cirtē (18.2.punkts), kā arī cirst kokus kopšanas cirtē (izņemot sausos kokus), ja valdaudzes vecums pārsniedz: egļu, bērzu, melnalkšņu, ošu un liepu audzēm – 50 gadu (18.3.2.punkts).

No lietas materiāliem, kā arī procesa dalībnieku tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem tiesa konstatē, ka pieteicējs Iesniegumā ir lūdzis izsniegt ciršanas apliecinājumu galvenajai cirtei koku ciršanai kailcirtē egļu audzei, kuras vecums ir apmēram 105 gadi (skat. 2010.gada 16.septembra tiesas sēdes protokola 6.lapu) tādējādi, ņemot vērā iepriekš minētajās tiesību normās noteikto, tiesa secina, ka pieteicējas Iesniegumā pieprasītā ciršanas atļauja nav izsniedzama, jo attiecīgās tiesību normas nepieļauj koku ciršanu galvenajā cirtē dabas liegumu teritorijās.

[13] Pieteicējs savā pieteikumā norādījis, kā arī pieteicēja pilnvarotie pārstāvji tiesas sēdē paskaidroja, ka uz dabas lieguma „Jaunanna" ainavu aizsardzības zonu ir attiecināmi vispārējā regulējuma noteikumi par aizsargājamo ainavu apvidiem.

Proti, pieteicēja uzskata, ka ainavu aizsardzības zona dabas liegumā „Jaunanna" ir vērtējama kā no dabas lieguma atšķirīgas kategorijas aizsargājamā teritorija – aizsargājamo ainavu apvidus, kurai attiecīgi būtu piemērojams vispārīgo noteikumu regulējums par aizsargājamo ainavu apvidiem.

Izvērtējot minēto argumentu, tiesa atzīst, ka tas ir noraidāms kā nepamatots, jo saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes interneta mājas lapā publiski pieejamo informāciju Latvijā ir 9 aizsargājamo ainavu apvidi. Tās ir lielas teritorijas, kurās tiek aizsargāta īpaši skaista un daudzveidīga Latvijai raksturīga ainava un kultūrvide. (*skat. http://www.daba.gov.lv/public/lat/ipasi_aizsargajamas_dabas_teritorijas/aizsargajamo_ainavu_apvidi/)*

Kā izriet no minētās publiski pieejamās informācijas, tad dabas lieguma „Jaunannas" ainavu aizsardzības zona nav atzīta par ainavu aizsardzības apvidu, līdz ar to tiesa atzīst, ka uz dabas lieguma „Jaunannas" ainavu aizsardzības zonu nav attiecināmas pieteicējas norādītās tiesību normas par mežsaimniecisko darbību veikšanu aizsargājamo ainavu apvidos.

[14] Ņemot vērā iepriekš konstatēto, tiesa atzīst, ka nav konstatējami priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai pieteicējai, proti, apliecinājums augošu koku ciršanai galvenajā cirtē kailcirtē pieteicējai nav izsniedzams, jo to nepieļauj spēkā esošās tiesību normas. Tādējādi pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt akciju sabiedrības „Latvijas valsts meži" pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese /paraksts/ I.Petrovska

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnese_____I.Petrovska

Rīgā, 2010.gada 6.oktobrī.